

96/17), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 291. sjednici, održanoj 18.11.2021. godine, donosi

**ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI ZA
IMENOVANJE VRŠILACA DUŽNOSTI ČLANOVA
NADZORNOG ODBORA DIONIČKOG DRUŠTVA BH
TELECOM SARAJEVO**

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu saglasnost za imenovanje vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Dioničkog društva BH Telecom Sarajevo ispred državnog kapitala, do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do tri mjeseca, počev od dana stupanja na snagu Odluke Skupštine o imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora i to:

1. Fuad Cuplov
2. Almina Pilav
3. Mirko Rogić
4. Mugdim Mandžuka
5. Haris Delizaimović
6. Nedin Dedić.

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1739/2021
18. novembra 2021. godine   Premijer
Sarajevo   **Fadil Novalić**, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u svezi s člankom 10. Uredbe o vršenju ovlasti u gospodarskim društvima sa sudjelovanjem državnog kapitala iz mjerodavnosti Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 20/16, 3/17, 9/17, 69/17 i 96/17), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 291. sjednici, održanoj 18.11.2021. godine, donosi

**ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SUGLASNOSTI ZA
IMENOVANJE VRŠITELJA DUŽNOSTI ČLANOVA
NADZORNOG ODBORA DIONIČKOG DRUŠTVA BH
TELECOM SARAJEVO**

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu suglasnost za imenovanje vršitelja dužnosti članova Nadzornog odbora Dioničkog društva BH Telecom Sarajevo ispred državnog kapitala, do okončanja natječajne procedure, a najduže na vremensko razdoblje do tri mjeseca, počev od dana stupanja na snagu Odluke Skupštine o imenovanju vršitelja dužnosti članova Nadzornog odbora i to:

1. Fuad Cuplov
2. Almina Pilav
3. Mirko Rogić
4. Mugdim Mandžuka
5. Haris Delizaimović
6. Nedin Dedić.

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1739/2021
18. studenoga 2021. godine   Premijer
Sarajevo   **Fadil Novalić**, v. r.

На основу члана 19. став (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), а у вези са чланом 10. Уредбе о вршењу овлаштења у привредним друштвима са учешћем државног капитала из надлежности Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 20/16, 3/17, 9/17, 69/17 и 96/17), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 291. сједници, одржаној 18.11.2021. године, доноси

**ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ ПРЕТХОДНЕ САГЛАСНОСТИ ЗА
ИМЕНОВАЊЕ ВРШИЛАЦА ДУЖНОСТИ ЧЛНОВА
НАДЗОРНОГ ОДБОРА ДИОНИЧКОГ ДРУШТВА БХ
ТЕЛЕЦОМ САРАЈЕВО**

I

Влада Федерације Босне и Херцеговине даје претходну сагласност за именовање вршилаца дужности члнова Надзорног одбора Дионичког друштва БХ Телецом Сарајево испред државног капитала, до окончања конкурсне процедуре, а најдуже на временски период до три мјесеца, почев од дана ступања на снагу Одлуке Скупштине о именовању вршилаца дужности члнова Надзорног одбора и то:

1. Фуад Џуплов
2. Алмина Пилав
3. Мирко Рогић
4. Мугдим Манџука
5. Харис Делизаймовић
6. Недин Дедић.

II

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 1739/2021
18. новембра 2021. године   Премијер
Сарајево   **Фадил Новалић**, с. р.

**USTAVNI SUD FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

2118

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odlučujući o zahtjevu Premijera Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti odredaba člana 4. tač. 7., 10. i 11., člana 5. tačka 7. i Tarifnog broja 8. tač. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10. Odluke o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa, na osnovu člana IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici Suda bez javne rasprave, održanoj dana 13.10.2021. godine, donio je

PRESUDU

Utvrđuje se da odredbe člana 4. tač. 7. i 10. i Tarifni broj 8. i to: tač. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10 Odluke o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa ("Službeni glasnik Opštine Bosansko Grahovo", broj II/20) nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objavit u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenom glasniku Opštine Bosansko Grahovo".

Obrazloženje

1. Podnositac zahtjeva i predmet zahtjeva

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: podnositac zahtjeva) koristeći ovlaštenja iz člana IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, podneskom broj 01-01-540-1/20, od 17.06.2020. godine, koji je zaprimljen dana 24.06.2020. godine, a preciziran dana 08.02.2021. godine, podnio

je Ustavnom суду Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije) zahtjev za ocjenu ustavnosti člana 4. tač. 7., 10. i 11., člana 5. tačka 7. i Tarifnog broja 8. tač. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10. Odluke o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa (u daljem tekstu: osporene odredbe Odluke i Tarife), a koju je donijelo Opštinsko vijeće Bosansko Grahovo (u daljem tekstu: donosilac osporene Odluke i Tarife).

2. Stranke u postupku

Na osnovu člana 39. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/95 i 37/03), stranke u ovom ustavno-sudskom postupku su: podnositac zahtjeva i donosilac osporenih odredaba Odluke i Tarife.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnositac zahtjeva navodi da je Presudom Ustavnog suda Federacije broj U-63/17 od 15.10.2019. godine utvrđeno da Tarifni broj 8. i to: tač. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10 Tarife komunalnih taksa na području Opštine Bosansko Grahovo Odluke o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa ("Službeni glasnik Opštine Bosansko Grahovo", br. IV/17 i III/19) nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Nakon što je Ustavni sud Federacije donio pomenutu Presudu, Opštinsko vijeće Bosansko Grahovo je na sjednici održanoj dana 30.12.2019. godine donijelo novu Odluku o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa, kojom se utvrđuje obaveza plaćanja komunalne takse za korištenje uređaja i opreme za pružanje usluga mobilne telefonije, korištenje uređaja u svrhu pružanja internet usluga i instaliranja bežičnog interneta, te korištenje uređaja za pružanje usluga isporuke signala kablovske, digitalne televizije. Dakle predmetnom Odlukom je utvrđena obaveza plaćanja komunalne takse za pružanje telekomunikacionih usluga, odnosno plaćanje istih na bazne stanice, mikrobazne stanice, predajnike, antene i stubove. Međutim, osporenim odredbama Odluke i Tarife se ponovo na identičan način uređuje pitanje obaveza plaćanja komunalne takse za pružanje usluga mobilne telefonije i internet usluga, odnosno plaćanje istih na bazne stanice, mikrobazne stanice, predajnike, antene i stubove, kako je to bilo uredeno ranijom Odlukom o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa čije su odredbe ranije proglašene neustavnim. Zaključuje da je Opštinsko vijeće Bosansko Grahovo donijelo Odluku o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa kojom uopšte nije promijenjen karakter osporenih odredbi te je *de facto* usvojena identična odredba samo je u dijelu Tarife napravljena distinkcija naknade u odnosu na zone.

Smatra, da navedena Odluka u dijelu koji se odnosi na plaćanje komunalnih taksi za pružanje usluga mobilne telefonije i internet usluga, odnosno plaćanje istih na bazne stanice, mikrobazne stanice, predajnike, antene i stubove nije u skladu sa članom II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojom je jasno propisano da sva lica na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine uživaju pravo na jednakost pred zakonom.

Mišljenja je da iz karaktera osporenih odredaba Odluke i Tarife proizilazi da iste direktno obavezuju samo društva koja se bave određenom vrstom djelatnosti pružanja telekomunikacionih usluga pa između ostalih i "BH Telecom" d.d. Sarajevo, kao društvo koje je u većinskom (90%) vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. "BH Telecom" d.d. Sarajevo je društvo čija je osnovna djelatnost pružanje telekomunikacionih usluga, te su bazne stanice, mikrobazne stanice, predajnici, antene i stubovi sredstva jedinstvene infrastrukture telekomunikacionog sistema koji se ni na koji način ne može drugaćije tretirati od ostalih dijelova jedinstvene mreže. Dakle, nema osnova da se naplaćuju posebne takse na iste. Naplaćivanje posebnih taksi na dio osnovne infrastrukture "BH Telecom" d.d. Sarajevo bilo bi isto

što i naplaćivanje takse na trafo stanice društvu koje se bavi uslugom isporuke električne energije. Na ovaj način jednak je tretiranje telekomunikacionih usluga, kao usluga od javnog interesa i druge zavabne djelatnosti, što je prema mišljenju podnositoca zahtjeva, apsolutno nedopustivo. Nadalje ističe, da je predmetnom Odlukom kao kriterij za utvrđivanje takse uzeta djelatnost koju pravno ili fizičko lice obavlja, što svakako prema njegovom mišljenju nije u skladu sa odredbama člana II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Ovakav stav zauzeo je i Ustavni sud Federacije u svojim presudama br.: U-31/07 od 27.05.2009. godine, U-5/09 od 13.10.2009. godine, U-12/11 od 04.10.2011. godine, U-36/12 od 26.02.2013. godine i U-32/15 od 18.05.2016. godine, gdje je jasno utvrđeno da je u suprotnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine propisivati vrstu djelatnosti kao relevantan kriterij za propisivanje takse, nego su realni i relevantni drugi kriteriji, kao što su područja opštine, odnosno grada gdje se djelatnost obavlja. Dakle, slijedeći praksi Ustavnog suda Federacije, smatra nesporним da je propisivanje osporenih odredbi Odluke i Tarife diskriminatory. Kada su u pitanju razlozi za uvođenje predmetnih komunalnih taksi (razvoj sporta, kulture, umjetnosti, obrazovanja i sl.) ističe da je "BH Telecom" d.d. Sarajevo društvo koje je u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, da je privredno društvo od državnog interesa, te da je društveno odgovorna kompanija koja podržava sport, kulturu, socijalnu i humanitarnu djelatnost na području Bosne i Hercegovine. Također, "BH Telecom" d.d. Sarajevo izdvaja milionska sredstva u budžet Federacije Bosne i Hercegovine putem plaćanja za rad Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: RAK), cca 10.500.000,00 KM na godišnjem nivou, koja se raspoređuje po svim nivoima vlasti, te smatra da i sa tog aspekta nije opravdano nametati dodatne obaveze u vidu komunalnih taksi, naročito što bi to podrazumijevalo duplo plaćanje istih obaveza. Nadalje ukazuje, na okolnost da iz obima GSM dozvole koju daje RAK, proizilazi da je operater odnosno korisnik GSM dozvole dužan razviti svoju GSM uslugu za 80% populacije Bosne i Hercegovine i 80% dužine pojedinačnih saobraćajnica. Dakle RAK nameće obavezu pokrivenosti teritorije, a sa druge strane Opštinsko vijeće Bosansko Grahovo nameće obavezu plaćanja taksi na jedina sredstva za pokrivanje prostora GSM signalom (bazne stanice, mikrobazne stanice, stubovi i antene). Istim je da se ogromna finansijska sredstva izdvajaju za plaćanje ovako utvrđenih komunalnih taksi što dovodi u pitanje isplativost infrastrukture za pružanje mobilnih usluga obzirom da su troškovi veći od prihoda koji se ostvaruju. U tom slučaju bi i dalji tehnološki napredak u pogledu mobilne telefonije bio značajno ugrožen, te bi čak moglo doći do pada kvaliteta usluga zbog eventualne redukcije broja baznih stanica.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno podnositac zahtjeva smatra da osporene odredbe Odluke i Tarife nisu u skladu sa članom II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, jer se pravna lica koja se bave djelatnošću mobilne telefonije stavljuju u neravnopravan položaj u odnosu na druga pravna i fizička lica koja posluju na teritoriji Opštine Bosansko Grahovo, te s tim u vezi predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom će utvrditi da osporene odredbe Odluke i Tarife nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Ustavni sud Federacije je dana 01.07.2020. godine, svojim aktom broj U-18/20, u skladu sa članom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, pozvao Opštinsko vijeće Bosansko Grahovo, da kao druga strana u postupku, dostavi odgovor na zahtjev za ocjenu ustavnosti.

Opštinsko vijeće Bosansko Grahovo je dana 03.08.2020. godine ovom sudu, dostavilo odgovor na zahtjev za ocjenu

ustavnosti podneskom broj 01-01-807/20, od 28.07.2020. godine. U svom odgovoru navode, da je pravni osnov za donošenje osporene Odluke sadržan u članu VI.4.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i članu 13. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15). Istoču da se ubiranje komunalnih taksa od strane lokalnih zajednica zasniva na članu 9. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonu o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09), te da ta materija nije regulisana ni federalnim, a niti kantonalnim zakonima o komunalnim taksa. Nesporno je da jedinica lokalne samouprave ima pravo da naplaćuje komunalne takse kao vid pribavljanja javnih prihoda, a to je potvrđeno i praksom Ustavnog suda Federacije. Zbog toga je ovo opštinsko vijeće, rukovodeći se praksom u Federaciji Bosne i Hercegovine i opštlim principima kao "opšti kriterij u ovoj oblasti utvrdilo zone (područja) u kojima se pružaju usluge i u kojima se postavljaju uredaji i oprema, a ne na osnovu djelatnosti pravnog lica". Svi mobilni operateri su u jednakom položaju i svima su utvrđene iste visine naknade na ime komunalne takse, te oni svoje usluge naplaćuju od krajnjih potrošača kroz mjesecne naknade, a prihodi od komunalnih taksa predstavljaju izvorni prihod ove opštine.

Na osnovu svega iznesenog, predlažu da Ustavni sud Federacije zahtjev za ocjenu ustavnosti odbije kao neosnovan.

5. Relevantno pravo

A. Ustav Bosne i Hercegovine

Član I

Bosna i Hercegovina

4. Kretanje roba, usluga, kapitala i lica

Postoji sloboda kretanja širom Bosne i Hercegovine. Bosna i Hercegovina i entiteti neće ometati punu slobodu kretanja, lica, roba, usluga i kapitala širom Bosne i Hercegovine. Nijedan entitet neće provoditi bilo kakvu kontrolu na granici između entiteta.

B. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član II. A 2. (1) c)

Federacija će osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu ovog ustava. Posebno:

(1) Sva lica na teritoriji Federacije uživaju prava na:

- c) jednakost pred zakonom;

Član III. 1. tač. b) i c)

U isključivoj su nadležnosti Federacije:

- b) utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou,
- c) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije,

Član IV.C.3.10.(2) d)

(2) Ustavni sud:

- d) na zahtjev premijera, ili kantona, utvrđuje da li neki predloženi ili usvojeni propis koje je donijelo neko tijelo kantonalne, gradske ili opštinske vlasti u skladu sa ovim ustavom.

C. Zakon o komunikacijama

("Službeni glasnik BiH", br.: 33/02, 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12)

I - UVOD I OPŠTE ODREDBE

Član 1. st.1. i 2.

Predmet Zakona

Ovim se zakonom reguliše oblast komunikacija u Bosni i Hercegovini te uspostavljanje i rad Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom Bosne i

Hercegovine, koji predviđa uspostavljanje i funkcionisanje zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih sredstava.

Komunikacije uključuju telekomunikacije, radio, emitiranje (uključujući kablovsku televiziju), i usluge i sredstva koja su s tim u vezi.

Član 3. stav 1., stav 3. tačka a) i stav 4. tačka e)

Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine u oblasti komunikacija

1. U cilju provođenja ustavnih odredbi u oblasti komunikacija, Vijeće ministara je nadležno za kreiranje politike, a Agencija je nadležna za regulisanje oblasti komunikacija.
3. Agencija je nadležna za:
  - a) regulisanje emiterских i javnih telekomunikacionih mreža i usluga, uključujući izdavanje dozvola, utvrđivanje cijena, međupovezivanje i definisanje osnovnih uslova za osiguranje zajedničkih i međunarodnih komunikacionih sredstava; i
  - 4. Vijeće ministara i agencija, u skladu sa pojedinačnim nadležnostima definisanim ovim zakonom, preduzimaju sve razumne mjere za ostvarenje sljedećih ciljeva:
    - e) osiguranje efikasnog korištenja i efikasnog upravljanja resursima radiofrekvencija i brojeva u skladu s propisima iz oblasti radiokomunikacija i drugim preporukama Međunarodne unije za telekomunikacije i s drugim međunarodnim sporazumima čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina.

Član 4. stav 2. tačka d)

Regulatorni principi emitovanja i telekomunikacija

2. Regulatorni principi telekomunikacija obuhvataju:
  - d) nivo kvaliteta u pružanju telekomunikacionih usluga i telekomunikacione opreme će, što je prije moguće, biti kompatibilan sa opšteprihvaćenim standardima u Evropskoj uniji;

Član 7. stav 1.

Pružanje telekomunikacionih usluga

1. Za pružanje telekomunikacionih usluga putem mobilnih i fiksnih mreža potrebna je dozvola u skladu sa odredbama ovoga zakona.

Član 10. stav 1.

Izdavanje dozvola

1. Zahtjev za izdavanje dozvole upućuje se Agenciji. Agencija izdaje dozvolu u roku od dva mjeseca. U slučajevima u kojima treba primijeniti postupak utvrđivanja konkurentnosti i selektivnosti na osnovu poređenja, Agencija može proizvesti razdoblje potrebno za procjenu zahtjeva do četiri mjeseca kako bi osigurala da se postupak obavi na pravičan, razuman, otvoren, nediskriminoran i transparentan način za sve zainteresovane strane.

Član 34.

Osnovni zahtjevi

1. Radio i telekomunikaciona terminalna oprema mora ispunjavati sljedeće osnovne zahtjeve:
  - a) zahtjeve o zaštiti zdravlja i sigurnosti korisnika i bilo kojih drugih lica; i
  - b) zahtjeve koji se tiču elektromagnete kompatibilnosti.
2. Radiooprema ugrađuje se na takav način da efikasno koristi radiofrekvenčni spektar za zemaljske, svemirske i orbitalne radiokomunikacije i izbjegava štetne uticaje.
3. Smatrać će se da je svaki uređaj koji ispunjava uskladene norme Evropske unije u skladu sa st. 1. i 2. ovoga člana.

Član 37. tač. b) i c)

Dužnosti Agencije

1. Shodno odredbama ovog zakona, dužnosti Agencije su:

- b) izdavanje dozvola emiterima i operaterima telekomunikacija u skladu sa odredbama ovoga zakona i praćenje poštivanja uslova izdatih dozvola;
- c) planiranje, upravljanje, namjena i dodjela frekvenčnog spektra, praćenje njegovog korištenja, kao i održavanje i objavljivanje plana korištenja frekvenčnog spektra za cijelu teritoriju Bosne i Hercegovine;

D. Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15)

Član 13. stav 1. tačka c)

Učešće jedinica lokalne samouprave u ostalim javnim prihodima Pored udjela u raspodjeli prihoda iz člana 6. ovog Zakona, jedinicama lokalne samouprave pripadaju i drugi javni prihodi kako slijedi:

- c) naknade i takse u skladu sa propisima jedinica lokalne samouprave;

E. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09)

Član 37. tačka a) alineja 1. i 2.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

- a) vlastiti prihodi:
  - porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom,
  - lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom,

F. Pravilo 89/2018 o naknadama za dozvole Regulatorne agencije za komunikacije

("Službeni glasnik BiH", br.: 92/18 i 50/19)

DIO PRVI – UVODNE NAPOMENE

Član 1.

(Predmet pravila)

Ovim Pravilom propisuje se obaveza plaćanja, način obračuna, iznos naknada i način plaćanja naknada za dozvole u telekomunikacijama, radiokomunikacijama i emitovanju u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: naknada za dozvole), koje izdaje Regulatorna agencija za komunikacije (u daljem tekstu: Agencija) i određuju se izuzeci od plaćanja ovih naknada, kao i postupanje Agencije u slučaju neplaćanja istih.

Član 2.

(Obaveznici plaćanja naknade)

Svi korisnici dozvola u telekomunikacijama, radiokomunikacijama i emitovanju u Bosni i Hercegovini dužni su plaćati naknade za dozvole, sa izuzetkom određenih korisnika koji su oslobođeni plaćanja naknada za dozvole, u skladu sa odredbama ovog Pravila.

DIO DRUGI – ZAJEDNIČKE ODREDBE

GLAVA I – OBAVEZE PLAĆANJA I VRSTE NAKNADA ZA DOZVOLE

Član 7.

(Vrste naknada)

Naknade za dozvole su:

- a) naknada za administrativno-tehničku obradu zahtjeva za izdavanje dozvole ili izmjenu dozvole;
- b) godišnja naknada za dozvolu.

DIO TREĆI – POSEBNE ODREDBE

GLAVA I – NAČIN OBRAČUNA I IZNOSI GODIŠNJIH NAKNADA ZA DOZVOLE U TELEKOMUNIKACIJAMA, RADIOKOMUNIKACIJAMA I EMITOVANJU

Član 16.

(Obračun godišnjih naknada za dozvole u telekomunikacijama)

- (1) Naknada za dozvolu za obavljanje djelatnosti telekomunikacija: mobilne telekomunikacione mreže, javne fiksne telekomunikacione mreže, pristup internetu, upravljanje multipleksom, distribucija audiovizuelnih medijskih usluga, distribucija medijskih usluga radija i ostalih usluga iz djelatnosti telekomunikacija, obračunava se po stopi do najviše 1,50% od ukupnog prihoda korisnika dozvole ostvarenog po osnovu obavljanja djelatnosti telekomunikacija u prethodnoj fiskalnoj godini.
- (2) Visina stope prema kojoj će se vršiti obračun godišnje naknade za dozvolu utvrđuje se posebnom odlukom koju donosi Vijeće Agencije na osnovu finansijskog plana Agencije za narednu godinu, u roku od 30 dana od dana usvajanja finansijskog plana za narednu godinu.

Član 17. stav (1)

(Utvrđivanje iznosa godišnje naknade za dozvole u telekomunikacijama)

- (1) Iznos godišnje naknade za dozvolu u telekomunikacijama Agencija utvrđuje posebnim rješenjem nakon isteka kalendarske godine, a na osnovu Izvještaja o ukupnom godišnjem prihodu korisnika dozvole.

Član 18.

(Minimalan iznos naknade za dozvole u telekomunikacijama)

Iznos godišnje naknade za dozvolu u telekomunikacijama ne može biti niži od 1.000,00 KM, nezavisno o odredbama članova 16. i 17. ovog Pravila.

Član 19.

(Plaćanje naknade za dozvolu u telekomunikacijama)

- (1) Godišnja naknada za dozvolu za obavljanje djelatnosti telekomunikacija plaća se na osnovu obračuna izvršenog u skladu sa članom 16. ovog Pravila. Agencija korisniku dozvole izdaje rješenje kojim se obračunava iznos naknade u dva jednakna dijela sa rokom plaćanja prvog dijela na dan 30.4. i drugog dijela sa rokom plaćanja na dan 30.9. tekuće godine.
- (2) Do konačnog utvrđivanja i obračuna visine godišnje naknade iz stava (1) ovoga člana, korisnik dozvole plaća godišnju naknadu za obavljanje djelatnosti telekomunikacija akontativno u visini koja odgovara četvrtini godišnje naknade za dozvolu utvrđenu za prethodnu godinu.
- (3) Uplata akontacije godišnje naknade za dozvolu vrši se na osnovu rješenja Agencije kojim se utvrđuje visina akontacije za korištenje dozvole sa rokom plaćanja do 31.1. tekuće godine.
- (4) Izuzetno, godišnja naknada za dozvolu za korištenje brojeva i/ili kodova se obračunava u skladu sa članom 21. ovog Pravila, a plaća se u skladu sa članom 15. ovog Pravila.

G. Odluka o naknadi za korištenje radiofrekventnog spektra u Bosni i Hercegovini

("Službeni glasnik BiH", br. 15/14 i 80/20)

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se obaveza plaćanja, način obračuna i iznos naknade za korištenje radiofrekventnog spektra.

Član 8. stav 1.

(Kopneni mobilni sistemi)

- (1) Naknada za korištenje radiofrekventnog spektra u kopnenoj mobilnoj službi (PMR, PAMR, telemetrija, telekomanda i

sl.) zavisno od dodijeljenih radiofrekventnih kanala i broja opština na kojima se realizira radiokomunikacioni servis upotrebom tih radiofrekventnih kanala se utvrđuje na godišnjem nivou koji je dat u Tabeli 4.

H. Odluka o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa ("Službeni glasnik Opštine Bosansko Grahovo", br. II/20)

Član 4. tač. 7., 10. i 11. - osporene odredbe

(Vrste komunalnih taksa)

Komunalne takse propisuju se i plaćaju za:

7. korištenje uređaja i opreme za pružanje usluge mobilne telefonije
10. korištenje uređaja u svrhu pružanja internet usluga - instaliranja bežičnog interneta
11. korištenje uređaja za pružanje usluga isporuke signala kablovske televizije, digitalne televizije

Član 5. tačka 7.

(Pojmovi i termini) – osporena odredba

Pojmovi i termini koji se upotrebljavaju u ovoj Odluci:

7. Pod korištenjem uređaja i opreme za pružanje usluga mobilne telefonije podrazumijevaju se korištenje sljedećih uređaja i opreme:

- bazne stanice mobilne telefonije
- mikrobazne stanice mobilne telefonije
- predajnici (pasivni repetitori)
- antene i stupovi

Član 6.

Visina takse po predmetima i uslugama za čije korištenje se plaća taksa utvrđuje se Tarifom komunalnih taksi (u daljem tekstu: Tarifa) koja je sastavni dio ove Odluke.

Član 20. stav 1.

U postupku utvrđivanja visine takse na području Opštine Bosansko Grahovo kao opšti kriteriji uzimaju se:

1. površina prostora po m² koji se koristi,
2. zone utvrđene ovom odlukom u kojima se koriste predmeti, prostori ili pružaju usluge,
3. dužina trase instalacija
4. broj stupova, trafoa, objekata i uređaja baznih stanica, antena prijemnika, odašiljača i dr.,

TARIFA

KOMUNALNIH TAKSI NA PODRUČJU OPŠTINE BOSANSKO GRAHOVO

Tarifni broj 8. tač. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10. – osporena odredba

Taksa na "korištenje uređaja i opreme" iz tarifnog broja 8. plaća se po komadu na godišnjem nivou.

Vrsta uređaja-opreme	I zona	II zona	III zona
8.1 Bazna stanica mobilne telefonije	8.000,00	7.000,00	6.000,00
8.2. Mikrobazne stanice mobilne telefonije	4.000,00	3.000,00	2.000,00
8.3. Predajnici (pasivni repetitor) mobilne telefonije	1.600,00	1.300,00	1.000,00
8.4. Antene i stupovi mobilne telefonije	1.600,00	1.300,00	1.000,00
8.7. Bazna stanica bežičnog interneta	5.000,00	4.000,00	3.000,00
8.8. Mikrobazne stanice bežičnog interneta	3.000,00	2.000,00	1.000,00
8.9. Predajnici bežičnog interneta	1.100,00	1.000,00	900,00
8.10.Antene i stupovi bežičnog interneta	1.100,00	1.000,00	900,00

Obračun komunalne takse se vrši za svaki uređaj (opremu) na svakoj pojedinačnoj lokaciji na kojoj je instaliran uređaj (oprema) za prijenos električne energije, bežičnog interneta, mobilnog operatera, kablovskog operatera na području Opštine Bosansko Grahovo.

6. Sudska praksa Ustavnog suda Federacije

Presude Ustavnog suda Federacije, br. U-36/16 od 11.07.2017. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/17); U-4/17 od 12.09.2017. godine ("Službene novine

Federacije BiH", broj 91/17); U-22/19 od 24.09.2020. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 78/20) i dr.

7. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Nakon analize navoda iz zahtjeva i odgovora na zahtjev, osporenih odredaba Odluke i Tarife i sa time povezanih odredbi koje se odnose na definicije pojmove i pripadajući tarifni broj, vezano za relevantne pravne propise, te vodeći računa o isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine u oblasti vođenja ekonomске politike i o ustavnom principu jednakosti pred zakonom, te uzimajući u obzir odluke i pravila donesena od strane RAK kao i druge dostupne činjenice i dokaze, utvrđuje se stanje stvari kako slijedi:

Podnositelj zahtjeva je u skladu sa članom IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, lice ovlašteno za podnošenje ovog zahtjeva za ocjenu ustavnosti.

Opštinsko vijeće Bosansko Grahovo je na sjednici održanoj dana 30.12.2019. godine donijelo Odluku o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa kojom su propisane komunalne takse, utvrđena njihova visina i određen način plaćanja na području Opštine Bosansko Grahovo, te Tarifa komunalnih taksi. Članom 4. osporene Odluke i Tarife propisane su vrste komunalnih taksa, te je utvrđeno da se komunalne takse plaćaju za: korištenje uređaja i opreme za pružanje usluga mobilne telefonije (tačka 7.), za korištenje uređaja u svrhu pružanja internet usluga - instaliranja bežičnog interneta (tačka 10.) i za korištenje uređaja za pružanje usluga isporuke signala kablovske televizije, digitalne televizije (tačka 11.). Članom 5. osporene Odluke i Tarife definiju se pojmovi i termini koji se upotrebljavaju u ovoj odluci, pa je tako pod tačkom 7. navedenog člana određeno da se pod korištenjem uređaja i opreme za pružanje usluga mobilne telefonije podrazumijevaju korištenje sljedećih uređaja i opreme: bazne stanice mobilne telefonije, mikrobazne stanice mobilne telefonije, predajnici (pasivni repetitori) i antene i stupovi. Članom 6. osporene Odluke i Tarife je određeno da se visina takse po predmetima i uslugama za čije korištenje se plaća taksa utvrđuje Tarifom komunalnih taksi koja je sastavni dio Odluke o komunalnim taksama. Način utvrđivanja visine komunalne takse propisan je u članu 20., pa se tako u postupku utvrđivanja visine takse na području Opštine Bosansko Grahovo kao opšti kriteriji uzimaju: površina prostora po m² koji se koristi, zone utvrđene ovom Odlukom u kojima se koriste predmeti, prostori ili pružaju usluge, dužina trase instalacija i broj stupova, trafoa, objekata i uređaja baznih stanica, antena, prijemnika, odašiljača i dr. Kada je u pitanju komunalna taksa koja se plaća za korištenje uređaja i opreme za pružanje usluga mobilne telefonije i internet usluga (bazne stanice, mikrobazne stanice, predajnici (pasivni repetitor), antene i stubovi) osporenom odredbom Odluke i Tarife propisano je da se komunalna taksa plaća godišnje, po komadu opreme koji je postavljen odnosno instaliran u jednoj od tri opštinske zone (I zona, II zona i III zona) u fiksnim iznosima u rasponu od 900 KM za antenu ili stup bežičnog interneta postavljene u zoni III, do 8.000 KM za baznu stanicu mobilne telefonije postavljenu u zoni I.

Podnositelj zahtjeva u svom zahtjevu za ocjenu ustavnosti osporava član 4. tačku 11. Odluke o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa, koja se odnosi na propisivanje komunalne takse za korištenje uređaja za pružanje usluga isporuke signala kablovske televizije, digitalne televizije. Međutim iz cjelokupnog zahtjeva, a posebno u odnosu na osporavani Tarifni broj 8. osporene Odluke i Tarife, odnosno osporene tač. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8. i 8.10, prozilazi da se njegova argumentacija ciljano odnosi na osporavanje propisanih komunalnih taksi na korištenje uređaja i opreme za pružanje usluga mobilne telefonije i internet usluga. Iz svega navedenog se da zaključiti da podnositelj zahtjeva ne osporava član 4. tačka 11.

Odluke o komunalnim taksama i Tarifu komunalnih taksa, pa je Sud zauzeo stav da o istoj ne treba raspravljati.

"Korištenje uređaja i opreme za pružanje usluga mobilne telefonije" i "korištenje uređaja u svrhu pružanja internet usluga - instaliranja bežičnog interneta" poseban je osnov za naplatu komunalne takse utvrđen osporenim odredbama člana 4. tač. 7. i 10. Odluke, (pri čemu se podrazumijeva da ti uređaji funkcionišu, tj. emituju signal mreže mobilnog operatera, odnosno prenose signale kojima se odvija komunikacija između korisnika mreže), dok je visina te takse utvrđena tarifnim brojem 8. tač. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9 i 8.10.

Podnositelj zahtjeva ukazuje na činjenicu da mobilni operateri moraju udovoljiti zadatom standardu kvaliteta svoje usluge. Tako iz obima GSM dozvole koju daje RAK, za korisnika dozvole, dakle mobilnog operatera, proističe dužnost da razvije uslugu za 80% populacije Bosne i Hercegovine i 80% dužine pojedinačnih saobraćajnica. Dakle, s jedne strane RAK nameće obavezu visokog procenta pokrivenosti teritorije GSM signalom, a s druge strane donositelj osporenog akta nameće obavezu plaćanja takse na pojedinačna sredstva (postrojenja odnosno uređaje) kojima se ta pokrivenost ostvaruje (bazne stanice, mikrobazne stanice, predajnici – pasivni repetitori, stubovi i antene).

U skladu sa Pravilom 89/2018 RAK propisana je obaveza plaćanja, način obračuna, iznos naknada i način plaćanja naknada za dozvole u telekomunikacijama, radiokomunikacijama i emitovanju u Bosni i Hercegovini. Vrste naknada za dozvole su: za administrativno-tehničku obradu zahtjeva za izdavanje dozvole ili izmjenu dozvole i godišnja naknada za dozvolu. Obračun godišnjih naknada za dozvole u telekomunikacijama obračunava se po stopi do najviše 1,50% od ukupnog prihoda korisnika dozvole ostvarenog po osnovu obavljanja djelatnosti telekomunikacija u prethodnoj fiskalnoj godini. Iznos godišnje naknade za dozvolu u telekomunikacijama RAK utvrđuje posebnim rješenjem nakon isteka kalendarske godine, a na osnovu Izvještaja o ukupnom godišnjem prihodu korisnika dozvole. Uz to postoji i obaveza plaćanja naknade za korištenje radiofrekventnog spektra u kopnenoj mobilnoj službi, prema Odluci o naknadama za korištenje radiofrekventnog spektra u Bosni i Hercegovini. RAK je utvrdio ove naknade jedinstveno za sve telekom operatere u Bosni i Hercegovini. Prema Zakonu o komunikacijama, regulatorni principi odnose se na cijene telekomunikacionih usluga koje treba da su transparentne i nediskriminatorne, dok standardi kvaliteta telekomunikacionih usluga i kontrola njihovog poštivanja podliježu pravilima koje donosi RAK.

Obaveza plaćanja komunalne takse po ovom osnovu, propisana osporenim odredbama Odluke i Tarife odnosi se između ostalih i na društvo "BH Telecom" d.d. Sarajevo, koje obavlja djelatnost od javnog interesa, čije vršenje uz to iziskuje korištenje složene tehničke infrastrukturne opreme na odgovarajući način razmještene u prostoru, te korištenje segmenta radiofrekventnog spektra u mikrotalasnom području, pa je u tom pogledu podložno tehničkim, ali i pravnim standardima, te obavezi plaćanja posebnih naknada utvrđenih propisima na nivou Bosne i Hercegovine. Stoga se pitanje o kojem se ovdje odlučuje, mora staviti u širi pravni kontekst.

Na plaćanje komunalne takse po osnovu osporenih odredaba Odluke i Tarife, obavezuje se, po osnovu djelatnosti koju obavlja, pomenuto društvo koje djelatnost vrši u skladu sa Zakonom o komunikacijama, a odobrenje za rad je dobilo od RAK. Za instaliranje neophodne tehničke opreme je na osnovu planske dokumentacije izdato odobrenje za građenje, kako bi se omogućio osnovni tehnološki proces koji podrazumijeva ovakvu djelatnost za koju je izdata dozvola uz prethodno pribavljenje potrebne saglasnosti. Uz to je važenje tih odobrenja i saglasnosti i

rezolutivno uslovljeno održavanjem zadatog standarda kvaliteta u pružanju telekomunikacionih usluga, a pomenuto društvo je dobilo dozvolu od RAK za pružanje univerzalnih telekomunikacionih usluga na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, uz poštovanje principa objektivnosti, transparentnosti, nediskriminacije i proporcionalnosti.

Kada je u pitanju osporena odredba člana 5. tačka 7. osporene Odluke i Tarife Ustavni sud Federacije je stajališta da ista ne generiše povredu ustavom zagranjivanog prava na jednakost pred zakonom jer ista samo predstavlja definisanje pojmove i termina koji se upotrebljavaju u osporenoj Odluci i Tarifi, u konkretnom slučaju pojama uređaja i opreme za pružanje usluga mobilne telefonije. Kao takva, ona predstavlja prateću, eksplikativnu odredbu, kojom se ne utvrđuju nikakva prava i obaveze i koja dijeli pravnu sudbinu odredbe o vrsti takse na koju se odnosi. Stoga Sud o njenoj ustavnosti neće donositi odluku.

Da bi se zahtjev u cijelini riješio, potrebno je da se ocijeni ustavnost osporenih odredaba Tarife koje propisuju visinu komunalnih taksi. Odmah se da primijetiti da se ova taksa plaća svake godine, za svaki pojedinačni uređaj odnosno dio tehničke opreme, pritom bez vidljivog polaznog objektivnog kriterija na osnovu kojeg su ti iznosi određeni, osim zona, na što jasno ukazuje i odgovor donosioca osporene Odluke i Tarife. Takoder, Ustavni sud Federacije napominje da je donio Presudu, broj U-63/17 od 15.10.2019. godine, koja se odnosila na Odluku o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa koja se primjenjuje na području Opštine Bosansko Grahovo, kojom je utvrđeno da Tarifni broj 8. i to: tač. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10 Tarife komunalnih taksa na području Opštine Bosansko Grahovo Odluke o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa ("Službeni glasnik Opštine Bosansko Grahovo", br. IV/17 i III/19) nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, kao i da su član 4. stav 1. tač. 8. i 9. i član 5. stav 1. tač. 7. i 8. Odluke o komunalnim taksama i Tarifi komunalnih taksa ("Službeni glasnik Opštine Bosansko Grahovo", br. IV/17 i III/19) u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Evidentno je da su i dalje nakon donošenja navedene Presude u odnosu na Opštinsko vijeće Bosansko Grahovo, kriteriji za propisivanje komunalne takse za korištenje uređaja za pružanje usluga mobilne telefonije suštinski ostали identični. Vrsta djelatnosti, prema utvrđenoj sudskoj praksi ovoga suda, ne može biti kriterij za propisivanje komunalne takse, jer je korištenje tog kriterija protivno ustavnoj garanciji jednakosti pred zakonom koja je propisana u članu II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. U slučaju kada se radi o isticanju firme, tako i onda kada se radi o korištenju uređaja i opreme koja služi za vršenje registrovane djelatnosti, jer se i u jednom i u drugom slučaju radi o proizvoljnom propisivanju godišnjih naknada po vrsti djelatnosti, odnosno po pretpostavljenoj profitabilnosti različitih privrednih subjekata. Pravna lica koja se bave pružanjem telekomunikacionih usluga, u odnosu na ostvareni profit, kako je gore već napomenuto opozoreju se posebnim federalnim propisima, a, kako je takođe ranije istaknuto, obveznici su i u plaćanja naknada za korištenje dozvola za obavljanje djelatnosti telekomunikacija, prema Pravilu 89/2018 RAK, te naknada za korištenje radiofrekventnog spektra, prema Odluci o naknadama za korištenje radiofrekventnog spektra u Bosni i Hercegovini.

Ustavni sud Federacije posebno ističe da je komunalna taksa koja je propisana osporenim odredbama Odluke, zapravo godišnja naknada za korištenje uređaja i opreme koji služe za obavljanje registrovane djelatnosti čija je visina određena prema "komadu". Kao takva ona gubi karakter komunalne takse kao "naknade koju pravni subjekti plaćaju državnim organima za pružanje neke usluge" i poprima karakter parafiskalnog nameta, koji je uz to usmjeren samo na privredna društva koja vrše tačno

određenu djelatnost, u ovom slučaju "pružanje usluga mobilne telefonije".

S tim u vezi, dana 13.10.2021. godine Ustavni sud Federacije održao je konsultativni sastanak sa ciljem da se preispita, a potom eventualno i precizira odnosno koriguje stanovište tog suda u pogledu sve učestalijeg propisivanja opštinskih komunalnih taksi na korištenje uređaja, opreme i instalacija koje služe za snabdijevanje energijom, te pružanje telekomunikacionih usluga kao što su PTT usluge, fiksna i mobilna telefonija, pristup internetu, kablovska televizija i tome slično. U raspravi je konstatovano, da nametanje ovakvih naknada, koje se u pravilu naplaćuju po komadu uređaja i opreme ili dužini podzemnih i nadzemnih instalacija i to periodično (godišnje), gubi karakter takse, kao jednokratne naknade koju obaveznik plaća na ime neke usluge od strane državnog organa i poprima karakter parafiskalnog nameta kojim se periodično zahvata u imovinu odnosno dohodak obaveznika i to po stopi koja se utvrđuje proizvoljno, na bazi anticipiranog dohotka koji ostvaruju privredni subjekti koji obavljaju djelatnost u pomenutim oblastima. Uz to su predmet ovakvog oporezivanja pod nominacijom takse sredstva za rad privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost od izuzetnog javnog interesa. Stoga je Ustavni sud Federacije zauzeo stano više da sredstva za rad privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost od javnog interesa čije je obavljanje regulisano državnim zakonom i/ili zakonima Federacije Bosne i Hercegovine ne mogu biti dodatno oporezovana kantonalnim zakonima, odnosno ne mogu se od strane jedinice lokalne samouprave propisivati porezi, komunalne takse i druge naknade ukoliko za to ne postoji ovlaštenje u zakonu Bosne i Hercegovine ili Federacije Bosne i Hercegovine.

Naime, u skladu sa odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, donosilac osporenog akta je nadležan da doneše propis kojim se ureduje režim naplaćivanja taksi na području Opštine Bosansko Grahovo. Međutim, to mu ne daje za pravo da propisuje takse bez ikakvih ograničenja, posebno u situacijama kada su posebnim zakonima i drugim propisima na nivou Federacije Bosne i Hercegovine i/ili na državnom nivou propisane posebne naknade za obavljanje djelatnosti od javnog interesa, kao što je to slučaj kod mobilnih operatera i kada se radi o kompanijama koje su od posebnog društvenog interesa. Tome u prilog ide i odredba člana 37. tačka a) alineja 1. i 2. Zakona o principima lokalne samouprave, u kojem je propisano da jedinicama lokalne samouprave pripadaju vlastiti prihodi, među kojima i porezi i lokalne takse. Ali, to mogu biti, kako izričito stoji u članu 37., samo takvi porezi "za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom" i lokalne takse i naknade "čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom". Dakle, propisivanje vrste i visine komunalne takse od strane jedinica lokalne samouprave, mora biti u skladu sa zakonom koji je donezen na državnom ili federalnom nivou. Ova obaveza organa jedinica lokalne samouprave, da kod propisivanja vrsta i visine komunalnih taksi moraju voditi računa o zakonima viših nivoa vlasti, kao i propisima donesenim na osnovu tih zakona, iziskuje maksimalnu pažnju kada su u pitanju privredne djelatnosti od javnog interesa, koje građanima obezbeđuju uslove za normalan život (snabdijevanje energijom, vodom, omogućavanje komunikacije i dostupnost informacijama). Mogućnost uvodenja komunalnih taksi u toj sferi i parametri za određivanje njihove visine moraju biti zakonom predviđeni, a jedinice lokalne samouprave ovlaštene da na osnovu tih parametara utvrde vrstu i visinu komunalne takse.

Na osnovu svega iznesenog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno u sastavu: dr. sc. Kata Senjak, predsjednica Suda, Vesna Budimir,

Mirjana Čučković, Aleksandra Martinović i prof. dr. Edin Muminović, sudije Suda.

Broj U-18/20
13. oktobra 2021. godine
Sarajevo

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine
Dr. sc. Kata Senjak, s. r.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odlučujući o zahtjevu Premijera Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti odredaba članka 4. toč. 7., 10. i 11., članka 5. točka 7. i Tarifnog broja 8. toč. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10. Odluke o komunalnim pristojbama i Tarifi komunalnih pristojbi, na temelju članka IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici Suda bez javne rasprave, održanoj dana 13.10.2021. godine, donio je

PRESUDU

Utvrđuje se da odredbe članka 4. toč. 7. i 10. i Tarifni broj 8. i to: toč. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10 Odluke o komunalnim pristojbama i Tarifi komunalnih pristojbi ("Službeni glasnik Općine Bosansko Grahovo", broj II/20) nisu u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenom glasniku Općine Bosansko Grahovo".

Obrazloženje

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) koristeći ovlasti iz članka IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, podneskom broj 01-01-540-1/20, od 17.06.2020. godine, koji je zaprimljen dana 24.06.2020. godine, a preciziran dana 08.02.2021. godine, podnio je Ustavnom судu Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) zahtjev za ocjenu ustavnosti članka 4. tač. 7., 10. i 11., članka 5. točka 7. i Tarifnog broja 8. toč. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10. Odluke o komunalnim pristojbama i Tarifi komunalnih pristojbi (u dalnjem tekstu: osporene odredbe Odluke i Tarife), a koju je donijelo Općinsko vijeće Bosansko Grahovo (u dalnjem tekstu: donositelj osporene Odluke i Tarife).

2. Stranke u postupku

Na temelju članka 39. stavak 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03), stranke u ovom ustavno-sudskom postupku su: podnositelj zahtjeva i donositelj osporenih odredaba Odluke i Tarife.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnositelj zahtjeva navodi da je Presudom Ustavnog suda Federacije broj U-63/17 od 15.10.2019. godine utvrđeno da Tarifni broj 8. i to: toč. 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7; 8.8; 8.9. i 8.10 Tarife komunalnih pristojbi na području Općine Bosansko Grahovo Odluke o komunalnim pristojbama i Tarifi komunalnih pristojbi ("Službeni glasnik Općine Bosansko Grahovo", br. IV/17 i III/19) nisu u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Nakon što je Ustavni sud Federacije donio spomenutu Presudu, Općinsko vijeće Bosansko Grahovo je na sjednici održanoj dana 30.12.2019. godine donijelo novu Odluku o komunalnim pristojbama i Tarifi komunalnih pristojbi, kojom se utvrđuje obveza plaćanja komunalne pristojbe za korištenje uređaja i opreme za pružanje usluga mobilne telefonije, korištenje uređaja u svrhu pružanja internet usluga i instaliranja bežičnog interneta, te korištenje uređaja za pružanje usluga isporuke signala kablovske, digitalne televizije. Dakle predmetnom Odlukom je utvrđena obveza plaćanja komunalne pristojbe za